

РЕШЕНИЕ

№ 14

гр. Търговище, 20.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ТАТЯНА Д. ДАСКАЛОВА

при участието на секретаря ИРИНА П. ВАСИЛЕВА
като разглежда докладваното от ТАТЯНА Д. ДАСКАЛОВА Търговско дело № 20223500900033 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Исковата молба е подадена от Е. М., ЕГН *****, с постоянен адрес с. *****, ул. „К. Станчев“ № 26, чрез адвокатско дружество „Вълков, У. и партньори“, представлявано от адв. В. Т. У. – САК, л. № *****, от гр. *****, п.к. 1040, пл. „****“, №****, ет. ****, тел *****, имейл *****@gmail.com, срещу НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ, ЕИК 130764706, със седалище и адрес на управление гр. *****, п.к. 1000, ул. „Граф Игнатиев“, № 2, ет. 2, представлявано от Б. А. Б. и С. Х. С., заедно и поотделно, за заплащане на застрахователно обезщетение по реда на чл. 511, ал. 1, т. 2 от КЗ. Цена на иска: 26 000 лева.

В исковата молба се твърди, че на 23.06. 2017 г., в община Омуртаг е настъпило ПТП между водач на лек автомобил марка „Рено“, модел „Меган“ с рег. № 34AS2156 и лек автомобил марка „Дачия“, модел „Логан“, с рег. № 39LB758, вследствие на което е пострадала сестрата на ищеца – Е. М., като пътник в л.а. „Дачия“. Виновен за произшествието бил водачът на лекия автомобил „Рено“ –Ф. Б. Ш., който е загубил контрол и навлязъл в насрещната лента за движение, като се удря челно в движещият се в своята

лента за движение лек автомобил марка „Дачия“, управляван от А.А. М..

Вследствие на пътнотранспортното произшествие е загинало цялото семейство на ищеца Е. М. – баща му А.Е. М., майка му М.Е. М. и сестра му Е. М.. Всичко това е било изключителен удар за Е., който тогава е бил все още на 14 г.

Той е бил дълбоко свързан със сестра си Е. М.. Двамата са живели в едно щастливо семейство и са изградили много близки отношения. Внезапната загуба на сестра му още в детска възраст е повлияла на живота му, на психиката му, на начина му на живот. Той е търпял и търпи все още и болки страдания и неудобства в изключително голям обем.

Отговорността на виновния за настъпилото събитие ПТП водач Ф.Б.Ш., управлявал лек автомобил марка „Рено“, се покрива от застрахователна полица № TR-0404361762, издадена от турската застрахователна компания „АХА-sigorta“, а на основание чл. 511, ал. 1, т. 2 от КЗ – от Националното бюро на българските автомобилни застрахователи.

Пред ответника от името на ищеца е заведена претенция вх. № 2-4767 и вх. № 2-4768 от 29.08. 2017г., за заплащане на обезщетение от „АХА SIGORTA“, Р. Турция, полица № TR-0404361762, със срок на валидност до 23.06. 2017 г., издадена за лек автомобил марка „Рено“ модел „Меган“ с рег. № 34AS2156.

По преписката по образуваната щета в НББАЗ под № BG 17 TR 000 74/ 2018 г. били приложени всички необходими документи от досъдебното производство. Вината на водача Ф.Б.Ш. е била безспорно установена.

В Окръжна прокуратура – Търговище е заведена преписка вх. № 1813/ 2017 г., досъдебно производство под № 233/ 2017 г., по описа на РУ на МВР – Омуртаг. С постановление от 21.03. 2018 г. досъдебното производство 233/ 2017 г. е спряно, тъй като след инцидента виновният за настъпилото ПТП водач Ф.Б.Ш. е освободен и пуснат да се лекува в Република Турция.

До настоящия момент вината на водача Ш. е установена в досъдебно производство под № 233/ 2017 г. по описа на РУ на МВР – Омуртаг. Изготвено е обвинение, което не е връчено надлежно на г-н Ш. от Окръжна прокуратура – Търговище. Всички опити да се гледа съдебно дело срещу него до този момент са неуспешни, тъй като лицето живее в Р. Турция и въпреки че има

съдебен адрес в България, възпрепятства да му бъде връчен лично обвинителен акт. Производството по делото е спряно.

Към настоящия момент ответникът не е заплатил на ищеца застрахователно обезщетение за понесените вреди по заведената претенция за загубата на сестра му.

Предвид изложеното ищецът моли, съдът да постанови решение, по силата на което да осъди Националното бюро на българските автомобилни застрахователи да му заплати сумата от 26 000 лева, представляващи застрахователно обезщетение за неимуществени вреди по застраховка „Гражданска отговорност” от „AXA - SIGORTA“, Р. Турция, полица № TR-0404361762, издадена за лек автомобил марка „Рено“ модел „Меган“ с рег. № 34AS2156., за претърпени от Е. М. неимуществени вреди, свързани със загубата на сестра му Е. М. при ПТП от 23.06. 2017 г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на ПТП 23.06. 2017 г., до окончателното заплащане на сумите. Да се присъдят разноските по делото и адвокатски хонорар, определен от съда по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата на база Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения.

В срока за отговор, ответникът подаде такъв, чрез адвокат Д. Д., от адвокатско дружество „Б., А., Д.“. Излагат се съображения за нередовност на исковата молба, тъй като не били ясни някои обстоятелства. Следвало да се изясни на какъв етап е наказателното производство. Исковете били неоснователни. Прави се възражение за съпричиняване от страна на пострадалата и от страна на водача на автомобила, в който се е возила сестрата на ищеца. Приложимо било освен това и турското право, защото водачът на автомобила бил турски гражданин, а роднините на ищеца и самият той също са турски граждани и постоянно живеят в Турция. Бил приложим Р ЕО 864/ 2007 г. на ЕП. В тази връзка се цитират и норми на европейското законодателство. Оспорва се обемът и интензитетът на претърпените вреди, като не се оспорва причинната връзка между произшествието и смъртта на Е. М.. Оспорва се размерът на вредите. Освен това не се установяват предпоставките за реализиране на отговорността на ответника и според действащата задължителна съдебна практика в РБ по ТР № 1/ 2018 г. на ОСГТК, по т.д. № 1/ 2016 г. Искът за законната лихва се оспорва поради недължимост на главницата, евентуално по период и размер. Прави се

възражение и за изтекла погасителна давност, с оглед приложението на турското право. Евентуално се прави възражение за давност и по отношение на законната лихва

От ищеца постъпи допълнителна искова молба, чрез пълномощника му, в която се оспорват доводите в отговора на ответника. По отношение възражението за приложение на турското право се посочва, че ответникът вече е разгледал молбата на ищеца за вредите, причинени от смъртта на родителите му. Приложимо било българското право. Налице е влязло в сила решение по гр.д. № 10027/ 2018 г. на СГС, по което ответникът е осъден да заплати обезщетение във връзка със същия случай. Що се отнася до възражението за банкова сметка, то с оглед на цялостния отказ за изплащане на обезщетението, това не е причина то да не бъде изплатено. Законната лихва върху главницата се търси от 14.08. 2018 г. – след отказа на ответника да заплати обезщетение. Излагат се съображения и във връзка с оспорване на размера на обезщетението.

От ответника постъпи отговор на тази молба. В нея се излагат множество правни съображения по отношение становището на ищеца и приложимото право и по всички правни въпроси, които са спорни.

По направеното искане за конституирането на трето лице, помагач на страната на ответника, съдът отказа това привличане, предвид липсата на правен интерес. С определение по в.ч.т.д. № 712/ 2022 г., АС – Варна отмени отказа и конституира застрахователя на л.а. „Дачия“, ЗД „Бул инс“ АД, като трето лице помагач на страната на ответника.

Предвид на това препис от молбата за привличането и копие от определението на АС – Варна беше изпратено на застрахователя. В съд.зас. не се яви представител, а в края на процеса не беше изразено становище по основателността на иска.

В съд.зас. и в хода на делото ищцовата страна направи уточнение, че претенцията ѝ се основава на застраховката „ЗЕ. карта“, сключена за л.а. марка „Рено Меган“, с рег. № 34AS2156 при застрахователя „Акса сигорта“ АШ.

По отношение на направеното възражение и изложени доводи по отношение на турското право и цитирането на нормативната уредба на ЕС.

На първо място, нормите на правото на ЕС не намират приложение за правоотношения с международен елемент, касаещи държави, които не са членове на ЕС. Република Турция както е известно не е такъв член.

С оглед на това по отношение на компетентността на българските съдилища и приложимото право, следва да се прилага КМЧП.

В случая българските съдилища са компетентни да разгледат спора, на основание чл. 18 от КМЧП.

По отношение на приложимото материално право, българският закон също може да намери приложение, на основание чл. 105, ал. 1 от КМЧП. С оглед обаче разпоредбата на чл. 105, ал. 2 и чл. 116 от КМЧП, приложение следва да намери материалното турско право, определящо изплащането на обезщетение за причинените неимуществени вреди на близките на починалите при ПТП лица.

От събраните по делото доказателства безспорно се установи, че двете превозни средства, които са участници в процесното произшествие, са с турска регистрация, а пострадалите лица и самият ищец имат постоянно местоживее на територията на Република Турция. По тези въпроси страните не спорят.

Следователно, независимо че българският съд е компетентен да разгледа спора, приложимо в случая е турското материално право, на основание чл. 105, ал. 2 от КМЧП.

По отношение на значимите за делото факти съдът установи следното: на 23.06. 2017 г., в община Омуртаг е настъпило ПТП между водач на лек автомобил марка „Рено“, модел „Меган“ с рег. № 34AS2156 и лек автомобил марка „Дачия“, модел „Логан“, с рег. № 39LB758, вследствие на което е пострадала сестрата на ищеца – Е. М., като пътник в л.а. „Дачия“. Винавен за произшествието бил водачът на лекия автомобил „Рено“ – Ф. Б. Ш., който е загубил контрол и навлязъл в насрещната лента за движение, като се удря челно в движещият се в своята лента за движение лек автомобил марка „Дачия“, управляван от А.А. М..

Вследствие на пътнотранспортното произшествие е загинало цялото семейство на ищеца Е. М. – баща му А.Е. М., майка му М.Е. М. и сестра му Е. М..

От назначената от съда автотехническа експертиза, изготвена на основание протоколите за оглед на местопроизшествието и на събраните доказателства по досъдебно производство под № 233/ 2017 г., по описа на РУ на МВР – Омуртаг се установява, че вина за произшествието действително има водачът на л.а. „Рено Меган“ – Б. Ш., който навлиза в насрещната лента без причина. Водачът на л.а. „Дачия“ не е имал каквото и да било възможност да реагира и да предотврати произшествието. С постановление от 21.03. 2018 г. досъдебното производство 233/ 2017 г. е спряно, тъй като след инцидента виновният за настъпилото ПТП водач Ф.Б.Ш. е освободен и пуснат да се лекува в Република Турция.

От заключението на съвместната техническа и медицинска експертиза се установи, че детето не е имало поставен предпазен колан, тя се е возила на задната седалка на лекия автомобил „Дачия“. Получените травми са били изключително тежки – както в областта на главата и мозъка, така и на важни вътрешни органи. Ако е била с правилно поставен предпазен колан и са ползвани други средства за защита като специална седалка за деца, то уврежданията биха били не толкова тежки. Е. е била транспортирана до болницата в гр. Търговище, но след около 10 дни е починала от тежката съчетана травма. Тя е била на 10 години.

От показанията на свидетелката Хр. Ч. – леля на Е., се установява, че преди произшествието както той, така и цялото семейство са живеели в гр. Одрин и отношенията между децата били изключително добри, двамата имали четири години разлика, заедно ходели на училище. Всяка година посещавали България, ходели на почивки с родителите си и децата били много близки. Родителите никога не разделяли децата и навсякъде били заедно. Повод за пътуването до България този път било погребението на близък роднина на семейството. След катастрофата вуйчото на Е. е отишъл в Одрин и му е съобщил новината за смъртта на родителите му и това, че сестра му е пострадала и е в болница. Е. искал да каже последно сбогом на родителите си и отишъл на погребението им. След като Е. починала в болницата в гр. *****, лелята и чичото трябвало да съобщят и това на племенника си и всичко било много лошо, защото в кратък период е загубил цялото си семейство. След това трябвало да му бъде назначен настойник и Е. избрал семейството на леля си – свидетелката и се преместил в гр. Истанбул.

Тъй като настойниците били много загрижени за психичното състояние на момчето, той започнал да посещава терапевти. Те казали, че загубата на детето е толкова голяма, че трудно говори за нея, това било нормално и трябвало да го наблюдават как се държи, но да не го притискат да ходи на терапия. Е. ходел в частна гимназия в Истанбул, но две години бил изключително затворен, без приятели, само с компютър, не говорел и много не излизал от стаята си, много му било трудно да говори за родителите си и за семейството си. Трудно било и за цялото семейство особено около дните на майката и бащата. Постоянно под снимките на близките се поставяли цветя. Когато след време общувал с други деца и ставало въпрос за семейството му, той не успявал да сдържи емоциите си и се разплаквал, трудно го утешавали. Все искал да може да ги прегърне всичките поне още веднъж. Бил наистина много зле. Едва в последните две години намерил сили и започнал да излиза от изолацията и завършил училище с хубав успех. В момента е студент в Нидерландия. Като цяло обаче годините след смъртта на семейството били много зле за Е.. Близките му се питат ще бъде ли някога щастлив и се надяват това да стане, когато един ден създаде свое семейство.

По отношение на застрахователното покритие. За лекия автомобил „Рено Меган“, управляван от виновния за произшествието водач е имало сключена застраховка „Гражданска отговорност“ както за територията на РТурция, така и застраховка „ЗЕ. карта“, валидна за територията на България. Полицата е № 160377849, с начална дата от 24.05. 2017 г. – 12.00 часа, до 23.06. 2017 г. – 12.00 часа. Произшествието е станало на 23.06. 2017 г. около 07.10 часа. Застраховката е била валидна, видно от отговора на Националното бюро на турските автомобилни застрахователи – л. 296 от делото и л. 303 от делото. В превода, представен от двете страни се посочват ограничения или лимити – въпрос на изразяване, приложими в горепосоченото място на произшествието. Изисканите документи от бюрото в РТ са включвали и копие от „ЗЕ. карта“.

Претенцията на ищеца за изплащане на обезщетение от ответника, за моралните страдания по отношение смъртта на сестрата Е., е предявена на 23.07. 2018 г. от адвокат У., за сумата от 350 000 лв.. На 13.08. 2018 г. е последвал отказ. Основното в него е това, че според практиката на ВКС по ТР № 1/ 2018 г. нямало доказателства за наличието на такава връзка между брата и сестрата, която да обуславя някаква изключителност и заплащане на обезщетение.

От изпълнението на съдебната поръчка от МП на РТурция и приложения превод се установява, че по отношение на деликтите в Турция действа турският Закон за задълженията. Уредбата му е сходна с тази на нашия ЗЗД. Всеки е длъжен да обезщети вредите, причинени от виновно и неправомерно поведение. По отношение на размера съдията го определя по справедливост, ако не може да бъде точно установен. Според чл. 52 от посочения закон обезщетението може да бъде намалено, ако увреденото лице е било съпричастно за възникването или увеличаването на щетата. Според чл. 53 от с.з. щетите, настъпили в резултат на смърт включват разходите за погребение, за лечение, ако смъртта не е настъпила веднага, както и загубите на хората, които поради смъртта си са били лишени от подкрепата на починалия.

В чл. 56 също е предвидено изплащане на неимуществено обезщетение на близките на починалия или на самия пострадал.

По отношение задълженията на водачите на превозни средства се прилага турският Закон за движение по пътищата – чл. 90 и сл. Те уреждат и задълженията за сключване на застраховка „Гражданска отговорност“. Според чл. 92, б. „е“ от същия закон, извън обхвата на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ са исквете за неимуществени вреди. От друга страна, според чл. 91 от същия закон целта на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ е да покрие евентуалните щети, които застрахованият може да причини на трети лица, в рамките на размера на лимита на покритие. Лицата могат да се обърнат директно към застрахователната компания, за покриване на загубите им в рамките на лимита на покритие, може и да се заведе дело. Въпреки това, ако в застрахователната полица няма отделна клауза, която да посочва, че застрахователната компания ще носи отговорност и за морални щети, то от нея може да се претендира само обезщетение за материални щети.

Турция е страна по Конвенцията за международна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ и полицата „ЗЕ. карта“ се приема за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, издадена в тази страна.

Според турското законодателство и съдебната практика братът или сестрата могат да поискат обезщетение поради чувствата на болка, страдание и мъка, които изпитват в резултат на смъртта на своите близки.

При така установените факти, съдът прави следните изводи: по

отношение на приложимото право, с оглед цитираните по-горе норми от КМЧП и при изрично направено изявление, че не следва да се прилага българското право, то приложимото материално право по отношение настоящата искова претенция е турското национално право.

Касае се до отговорност за изплащане на неимуществени вреди, настъпили вследствие смъртта при ПТП на близък роднина на ищеца.

С оглед на това, че се касае до автомобил с турска регистрация, то претенцията следва да се отправи към съответното национално бюро, както по турското, така и по българското право.

Спорни моменти в случая има по отношение на това, на базата на коя застрахователна полица следва да се реализира отговорността.

Съдът счита, че това следва да бъде полицата по застраховка „ЗЕ. карта“. Именно тази застраховка се прилага в случаите, когато автомобил с турска регистрация е причина за произшествието. Застраховката е била валидна и това е потвърдено от турското бюро.

Искът е допустим предвид на това, че претенцията е заявена още през 2018 г. и по нея има отказ на НББАЗ за изплащане на обезщетение.

Спорен е въпросът при това, дали полицата покрива неимуществени вреди, след като турското право по начало изключва отговорността на застрахователите за подобен род вреди. Това обаче е само в случаите, когато не е предвидено друго в договора между страните.

В конкретния казус съдът намира, че е предвидено нещо друго, с оглед на това, че при застраховката „ЗЕ. карта“ се обезщетяват вреди, причинени на територията на чужда държава, с автомобили в случая с турска регистрация. В тези случаи застрахователните обезщетения са в рамките на съответните покрития на територията на другата страна, а не на страната, издател на „ЗЕ. карта“. И след като на територията на Република България се обезщетяват и неимуществените вреди, то налице е застрахователен договор, който покрива тези вреди.

От друга страна съдът следва да прецени доколко следва да бъдат обезщетени вредите, причинени от смъртта на сестрата на ищеца. Според съдебната практика по българското право подобни вреди се обезщетяват само в изключителни случаи. След като приложимо обаче е турското право, то

следва да се приложи турският закон за задълженията, който говори в чл. 53 за обезщетяване на вреди и за лишаване от подкрепата на близки хора. Съдебната практика освен това изрично включва в това число и братята и сестрите, като се обезщетяват вредите, настъпили вследствие на болката, страданията и мъката, вследствие загубата на тези хора. Подобна е и нормата на чл. 56 от Закона за задълженията.

Следователно, след като в застрахователната полица изрично се включва и обезщетяването на неимуществени вреди и след като по турското право не се поставят никакви ограничения по отношение на мъката и болката на братята и сестрите, то съдът намира, че искът е установен в своето основание.

Т.е. ищецът има право да получи обезщетение за неимуществените вреди, причинени вследствие смъртта при ПТП на сестра му.

Турското право, също като българското, предвижда, че ако вредите не могат да бъдат точно установени, те да се определят по справедливост от страна на съда. Добавя се и това, че се взема предвид обичайният ход на събитията. Предвидени са и критерии да не се стига до обедняване на този, който изплаща обезщетението. Тази норма обаче в случая не може да се приеме за относима, защото тя касае по начало отговорността на конкретния причинител на вредата, а не неговия застраховател. Последният отговаря до размера на застрахователните лимити по полицата. В тази връзка ответникът не е правил възражение, че тези лимити се надвишават.

От друга страна, също като в българското право и по турското право, ако пострадалият по някакъв начин е допринесъл за настъпването на вредите, това следва да се вземе предвид – чл. 52 от турския Закон за задълженията. Употребява се изразът „ако е било съпричастно за възникването или увеличаването на вредата“. В случая възражението на ответника е, че сестрата на ищеца е била без предпазен колан и това е допринесло за увеличаване тежестта на уврежданията.

Безспорно се установи по делото, че ако детето е било с поставен предпазен колан на задната седалка, това е можело да намали уврежданията и евентуално да се избегне и смъртта.

Предвид на това съдът намира, че на първо място следва да се вземе предвид, че обичайно, много рядко се стига до загубата на цялото семейство. Мъката на едно 14 годишно момче, което губи родителите и сестричката си,

наистина е била много голяма. Това е загуба, надхвърляща обичайното развитие на нещата. Разбира се съдът отчита, че трудно би могло детето да разграничи мъката си поотделно за родителите си и за сестра си. Безспорно най-вероятно и обичайно е загубата на родителите да е най-травмираща, особено за едно непълнолетно момче. Но тук следва да се отбележи, че децата са били много близки, ходели са заедно на училище и са били неразделни. Смъртта на Е. е дошла като завършек на цялата огромна загуба, край на надеждата, че поне един член от това семейство ще остане и ще може да споделя живота си с Е..

Съдът не разполага с други критерии от съдебната практика в Република Турция относно понятието справедливост. Няма обаче пречка да приложи и собствените си критерии в тази насока, опирайки се и на обективни факти. Следва да се има предвид, че са налице доказателства, че за родителите на ищеца са определени обезщетения в размер на 120 000 лв. за всеки от тях. Това са крайните размери на обезщетенията и това може да бъде обективен критерий. Все пак ако беше загубил само сестра си, мъката на Е. нямаше да бъде толкова голяма. Затова, вземайки предвид всички тези фактори, психичното състояние на момчето, възрастта му и дългия период, през който загубата ще бъде търпяна, съдът счита, че търсената сума от 26 000 лв., отчита всички фактори и приноса на пострадалата при причиняване на вредата.

По турското право и съдебна практика съдът не е длъжен да определя размер на обезщетението и процент на съпричиняване, а да отсъди по справедливост, отчитайки всички относими за случая фактори. Ако нямаше съпричастност от страна на починалата в причиняването на вредата обезщетението би било в по-голям размер. За пълнота на мотивите си (и съобразно българската практика) съдът ще посочи, че справедливият размер на обезщетението е сумата от 34 000 лв., а приносът на пострадалата не е повече от 20%. В този случай обезщетението е 27 200 лв. След като се търси сумата от 26 000 лв., то съдът следва да я присъди, защото искът е установен и по размер и не може да се присъжда повече от поисканото.

Предвид на така изложените съображения съдът намира, че искът е изцяло основателен.

По отношение възражението за изтекла погасителна давност. При

изпълнението на съдебната поръчка турското МП е посочило, че ако делото е от престъпно деяние и наказателният кодекс е предвидил по-дълъг давностен срок (от 2 години) за това деяние, този срок важи и за исковете за имуществени вреди. При други обстоятелства се прилагали общите разпоредби, но какви са те, не е посочено. Няма посочено и в какви случаи се прекъсва давността.

В случая искът е заведен на 23.06. 2022 г. – т.е. в последния ден на изтичащия, но по българското право, давностен срок за предявяване на претенциите. Посочено е обаче в съдебната поръчка, че има и давност от 10 години от деня на произшествието. Също и това, че ако наказателното дело продължава – както е и в случая, може да се заведе дело за вредите от произшествието – л. 164 от делото. С оглед на това съдът намира, че давността за завеждане на иска не е изтекла, според нормите на турското право, защото наказателният процес срещу прекия причинител продължава.

По отношение на лихвите. По принцип в Турция застрахователите следва да отговорят на увредените лица в 15-дневен срок след изпращането на необходимите документи – чл. 97 от Закон 5686 – л. 160 от делото. След този срок лицата имат право да заведат делото в съда. В чл. 99 от с.з. пък е посочено, че обезщетенията се изплащат до 8 работни дни, след като са били представени документите, определени от общите условия по застраховката.

С оглед на това съдът намира, че застрахователят изпада в забава 15 дни след като е бил уведомен от пострадалия и същият е представил необходимите документи. Т.е. при заявена претенция към НББАЗ на 23.07. 2018 г., срокът за произнасяне изтича на 07.08. 2018 г. От 08.08. 2018 г. застрахователят и съответно бюрото, изпадат в забава. Лихвата се търси от 14.08. 2018 г. От тази дата следва да бъде присъдена и законната лихва.

Има направено възражение, че ищецът не бил предоставил банкова сметка на застрахователя. Той твърди, че такава има представена по сметата, заведена от него за обезщетенията, дължими за смъртта на родителите му. Това било и сметката, по която са изплатени тези суми след влизане в сила на решението по гр.д. № 10027/ 2018 г. на СГС. В първото по делото заседание беше представено удостоверение от адвокат У. за номера на тази сметка.

Съдът счита, че с оглед на причината, поради която ответникът е отказал да изплати обезщетение на ищеца, липсата на номер на банкова сметка, не е

основание длъжникът да бъде освободен от последиците на своята забава. Не липсата на банкова сметка е причината за забавата на длъжника. С оглед на това, че в хода на процеса се представя такава сметка, а тя е била представена от адвоката и в хода на производството по заведена по-рано щета, съдът намира, че лихвата следва да се присъди от датата, която ищецът е посочил – 14.08. 2018 г.

Няма установено съдържание на турското право по отношение на това какъв е размерът на лихвата и как се определя. Затова тя следва да се присъди като законната лихва, по турското национално право, по начина, по който то я определя, като няма пречка съдържанието на турското право по този въпрос да се установи в изпълнителния процес или в рамките на сътрудничеството между двете национални бюра.

По отношение на разноските. Те се определят от българския процесуален закон, с оглед на това, че делото се води по българския ГПК.

Предвид изхода от делото разноски се полагат на ищцовата страна. Те са в размер на 1340 лв. за държавна такса и експертиза.

Адвокат У. представлява ищеца безплатно, по реда на 38, ал. 2 от ЗА. От другата страна няма направено възражение, че предпоставките на закона за безплатно представителство липсват.

С оглед на това съдът следва да определи размера на адвокатския хонорар. Следва да се посочи, че делото излезе извън рамките на нормалното развитие на делата от този род, предвид неговата сложност и международния елемент. Проведени са три съдебни заседания, на които пълномощникът присъства, като пътува от гр. *****. Не са представени доказателства за разноски по тези пътувания. В контекста на решение на СЕС по дело № С-438/22 от 25.01. 2024 г. съдът не е длъжен да се съобразява с посочените в НМРАВ минимални стойности, тъй като тези разпоредби са в пряко противоречие с член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС. Това важи и за случаите, когато се присъждат разноски за адвокатско възнаграждение при условията на чл. 38 от ЗА, когато страната е била защитавана безплатно. В този случай, според съда справедливо е да се вземе като база това, което ответникът претендира като адвокатски хонорар по делото, като в списъка за разноски е посочена сумата от 3576 лв. С оглед на това съдът намира, че на адвокат У. следва да се определи възнаграждение

близко до тази сума и малко над нея. Предвид на това съдът определя сумата от 3700 лв. Тя следва да се изплати на адвокат У.. Тя надвишава в случая минималната сума по НМРАВ с оглед цената на иска. Но в случая съдът подхожда с други критерии, като на първо място се ръководи не от цената, а от обема на свършената от адвоката работа по делото.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ, ЕИК 130764706, със седалище и адрес на управление гр. *****, п.к. 1000, ул. „Граф Игнатиев“, № 2, ет. 2, представлявано от Б. А. Б. и С. Х. С., а по делото от адвокат Д. Д. от АД „Б., А., Д.“ от гр. *****2, ДА ЗАПЛАТИ на Е. М., ЕГН *****, с постоянен адрес в Република България – с. *****, област *****, ул. „*****“ № *****, живущ в Република Турция, чрез адвокатско дружество „В., У. и партньори“, представлявано от адв. В. Т. У. – САК, л. № *****, от гр. *****, п.к. 1040, пл. „*****“, №*****, ет. *****, тел *****, имейл *****@gmail.com, сумата от 26 000 (двадесет и шест хиляди) лева, заедно със законната лихва, определена според турското национално материално право, считано от 14.08. 2018 г. до окончателното изплащане, която сума представлява обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди – емоционални болки и страдания, причинени от смъртта на Е. М. – сестра на ищеца, загинала вследствие на ПТП от 23.06. 2017 г., на територията на община Омуртаг, област Търговище, както и да му заплати сумата от 1340 лв., направени по делото разноски.

ОСЪЖДА НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ, ЕИК 130764706, ДА ЗАПЛАТИ на адв. В. Т. У. – САК, л. № *****, от гр. *****, сумата от 3700 (три хиляди и седемстотин) лева, адвокатско възнаграждение, на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА, за осъществяването от него защита по делото.

Решението може да се обжалва, в двуседмичен срок от съобщаването му на страните, пред Апелативен съд – Варна.

Съдия при Окръжен съд – Търговище: _____

